

*Безлюдний Роман Олександрович, к. пед. н., доцент,
доцент кафедри теорії і практики іноземних мов
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини
(м. Умань)*

РОЛЬ E-LEARNING В НАВЧАННІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Готовність педагогів до використання дистанційних технологій навчання вимагає від них володіння відповідними компетентностями, які є складовими інформаційно-комунікаційних компетентностей викладача, під якими розуміються компетентності в галузі використання інформаційних технологій (ІТ) у навчальному процесі. Поява нових магістерських освітніх програм в сфері підготовки педагогів дистанційної освіти в тій чи тій предметній сфері вимагає переосмислення самої системи компетенцій у вчителя предметника нового типу [1]. Сьогодні викладачеві вже не достатньо мати професійні компетентності, що спрямовані на використання традиційних технологій навчання, а необхідно знати освітній сегмент Інтернету, орієнтуватися в педагогічних мережних співтовариствах, мати навички здійснення інтеграції сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у навчальний процес, розумітися в інноваційних педагогічних технологіях дистанційного навчання, уміти навчати свого предмета за допомогою різних засобів для комунікації і співпраці [1].

Підготовка майбутніх учителів іноземних мов досить далека від роботи із засобами обчислювальної техніки. І хоча розробкою дистанційного курсу в майбутньому і будуть займатися переважно e-Learning тьютори, але, як і під час очного навчання, викладач дистанційного навчання повинен бути добре знайомий з методикою розробки та адаптації дистанційного курсу. Діяльність викладача дистанційного навчання організаційно поділяється на

три основних етапи: розробка дистанційного курсу; реалізація дистанційного курсу; адаптація дистанційного курсу до реальної педагогічної ситуації.

Для вирішення поставленого завдання майбутній педагог повинен володіти набором нових компетенцій, якими він би володів працюючи очно за традиційними методиками. Нові компетенції відносять до двох груп [3]:

1) Компетенції в галузі педагогіки і психології e-Learning: знання психологічних особливостей спілкування у віртуальному середовищі, особливостей вікових змін, сприйняття віртуального спілкування, принципів дистанційного навчання учнів різних вікових груп, а також методик і відповідних їм педагогічних технологій.

2) Компетенції в ІТ-галузі: вільне володіння засобами спілкування в мережі Інтернет, прагнення до вивчення нових засобів, сервісів мережі, оволодіння постійно вдосконалюючим інструментарієм дистанційного навчання. Для реалізації дистанційного курсу в галузі методики дистанційного навчання майбутньому вчителю необхідно сформулювати комунікативні та комунікаційні компетенції e-Learning:

- практичного володіння педагогічними технологіями дистанційного навчання у вигляді проведення віртуальних дискусій, вебінарів, рольових і ділових ігор, круглих столів, проектної діяльності, ситуаційного аналізу і тощо;

- освітньо-організаційної діяльності, в тому числі вміння аналізувати навчальну ситуацію, орієнтуватися в нормах і етиці взаємовідносин дистанційних викладачів і студентів, оцінювати власні професійні можливості, навички самоорганізації;

- розвитку самостійної, пізнавальної діяльності, заснованої на засвоєнні способів здобуття знань з різних джерел інформації (оволодіння технічними засобами навчання, програмним забезпеченням, орієнтування в системах дистанційного навчання);

- володіння прийомами створення нових видів педагогічного контролю (проекти, реферати, звіти, веб-квести, тести тощо), проектування системи

оцінки якості контрольних матеріалів, вміння вибору програмного забезпечення та технологій проведення контролю та ін.

Для того, щоб створити сприятливе середовище підтримки e-Learning , викладач повинен грати роль віддаленого тьютора, модератора та фасилітатора, який створює позитивну атмосферу в інформаційному середовищі, формулює навчальні цілі та завдання, забезпечуючи зворотній зв'язок й надає чіткі вказівки щодо цілей курсу, організовуючи та координуючи діяльність студентів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дучева З. Роль лектора під час створення середовища підтримки електронного навчання. *Information technology and learning tools*. 2019. Vol. 74. № 6. с. 176.

2. Морзе Н. В. Формування й оцінювання ІК-компетентностей науково-педагогічних працівників в умовах впровадження дистанційних технологій. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2012. Режим доступу: <http://www.journal.iitta.gov.ua>.

3. Носкова Т. Н. Психодидактика информационно-образовательной среды. СПб.: изд-во РГПУ им. А. И. Герцена. 2007.